

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 106.K.700.318/2019/37.
I. rendű felperes: Monus Global Kft.
(1063 Budapest, Szinyei Merse Pál út 10.)
I. rendű felperes képviselője: egyéni ügyvéd
()
II. rendű felperes: PRO-VALETUDO Kft.
(1063 Budapest, Szinyei Merse Pál út 10.)
II. rendű felperes képviselője: egyéni ügyvéd
()
Az alperes: Gazdasági Versenyhivatal
(1054 Budapest, Alkotmány utca 5.)
Az alperes képviselője: dr. Nacsá Mónika kamarai jogtanácsos
A per tárgya: versenyfelügyeleti ügyben hozott VJ/23-446/2016.
határozat megtámadása

Í T É L E T:

A Fővárosi Törvényszék a felperesek keresetét elutasítja.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 600 000 (Hatszázezer) forint perköltséget, valamint az államnak – az adóhatóság külön felhívására – 1 500 000 (Egymillió-ötszázezer) forint kereseti illetéket.

Kötelezi az II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100 000 (Százezer) forint perköltséget, valamint az államnak – az adóhatóság külön felhívására – 362 000 (Háromszáz-hatvankettőezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A döntés alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes 2016. március 25. napján a VJ/23/2016. számú végzésével versenyfelügyeleti eljárást indított a felperesekkel szemben, melynek eredményeként az alperes a 2018. december 14. napján kelt, a VJ/23-451/2016. számú határozattal módosított VJ/23-446/2016. számú határozatával megállapította, hogy az I. rendű felperes a 2012. szeptember 12. és december 31. napja közötti, a 2013. január 1. és 2015. január 8. napja közötti, illetve a 2016. szeptember 9. és 2018. szeptember 12. napja közötti időszakokban; míg a II. rendű felperes a

2008. szeptember 1. és 2009. február 9. napja közötti, a 2009. április 1. és 2010. október 11. napja közötti, valamint a 2015. október 1. és 2016. július 19. napja közötti időszakokban megsértették a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 3. § (1) bekezdését az Fttv. melléklete 10. pontja szerinti tényállás megvalósításával, valamint megsértették az Fttv. 8. § (1) bekezdésében és az Fttv. 3. § (2) bekezdésében foglaltakat is. Mindezek miatt az I. rendű felperessel szemben 34 408 200 forint, míg a II. rendű felperessel szemben 6 033 800 forint bírságot szabott ki.

- [2] Határozatának indokolásában megállapította, hogy a felperesek egy vállalkozáscsoportba tartozóként valósították meg a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot azzal, hogy a felperesek a Rai család tagjainak érdekeltségi körébe tartoznak, akik egymással közeli hozzátartozói viszonyban álló természetes személyek. Mindezekre tekintettel a felelősségük megállapítható volt az Fttv. 9. §-a alapján. Megállapította továbbá, hogy a felperesek az eljárásuk alatt a ProValetudo nevet márkanévként is használták és egymást váltva rendelkeztek a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel (a továbbiakban: NEAK) szerződéssel, a jogsértő magatartásuk 2008. szeptember 1-jétől folytatódó volt, így az Fttv. 13. §-a szerinti 3 éves elévülési időt megelőző időtartam is vizsgálható volt.
- [3] Rögzítette azt is, hogy a vizsgálatot érintett termékek az Fttv. 2. § c) pontja szerint árunak minősülnek, a gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos kereskedelmi gyakorlat természetes személy fogyasztókkal szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlat volt, így a hatásköre az Fttv. 1. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a magatartás vizsgálatára fennállt.
- [4] Az érintett fogyasztói kör kapcsán megállapította, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat azon fogyasztók felé irányult, akiknek hiányzik az alsó végtagjuk és ennek következtében protézis használatára kényszerülnek, továbbá azon fogyasztókra, akiknek a mozgása jellemzően idős koruk miatt nehézkes és emiatt gyógycipőre vagy egyéb tartásjavító eszközre, törzsfűzőre van szükségük.
- [5] Az Fttv. melléklet 10. pontja szerinti tényállás megvalósításával összefüggésben rögzítette, hogy a felperesek a vizsgált időszakban olyan tartalmú tájékoztatást adtak a fogyasztóknak, miszerint a fogyasztó új, ingyenes protézisre jogosult, - mivel ez egy újonnan indult vállalkozás, amely átvállalja a fogyasztóra eső részt -, ezért fizetnie nem kell, mert az a cég ajándéka. Mindezekre a felperesek a gyógyászati segédeszközök ingyenessége kapcsán úgy hivatkoztak, mint az ajánlat sajátosságára. Ez a tájékoztatás a felperesek kereskedelmi kommunikációjának a része volt. A felperesek ezen magatartásukkal megvalósították az Fttv. melléklet 10. pontja szerinti kereskedelmi gyakorlatot és ezzel megsértették az Fttv. 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat.
- [6] Az Fttv. 8. § (1) bekezdése szerinti tényállás megvalósítása kapcsán kifejtette, hogy a felperesek a fogyasztók jelentős részét személyesen, lakásukon vagy idősotthonokban keresték meg. A megkeresések hatékonysága, eredményessége céljából a felperesek adatbeszerzéseket folytattak, illetve nyilvántartásokat vezettek. Ezen tevékenységek révén a fogyasztókat olyan helyzetben keresték fel, amikor a fogyasztók különösen kiszolgáltatottak. Azáltal pedig, hogy ezeken a helyszíneken aktívan megjelenve, akár nagyobb számú megkeresést alkalmazva, vagy akár erőteljes rábeszélést is megvalósítva a fogyasztót a termékeik, szolgáltatásuk igénybevételeéről igyekeztek meggyőzni, a fogyasztó zavarása révén pszichés nyomást gyakoroltak rájuk. Ez a gyakorlat arra is alkalmas volt, hogy a fogyasztó áruval kapcsolatos választási vagy magatartási szabadságát, illetve lehetőségét, a tájékozott döntés meghozatalát korlátozza. Az időzítés, a hely jellege, az alkalmazás időtartama a kommunikáció agresszivitását alátámasztja. Releváns volt még az alkalmazott szóhasználat fenyegető, becsmérlő volta is, mivel a fogyasztók beszámoltak olyan esetekről, amikor amiatt, hogy panasszal éltek, agresszívak voltak velük, attól tartott a fogyasztó, hogy problémaként minősül. Emellett a felperesek felhasználták a fogyasztók sérülékenységeből eredő ismert

körülményüket a döntésük befolyásolására, azaz, hogy az érintett fogyasztók sérülékenyebbek, kevesebb információval rendelkeznek. Ezen túlmenően az ügyintézés elhúzása, egyes esetekben a konkrét megkeresések figyelmen kívül hagyása vagy nem megfelelő kezelése akadályt teremtett számukra másik vállalkozáshoz való áttérésre.

Úgy foglalt állást, hogy a fogyasztók döntését a perbeli esetben a vizsgált kereskedelmi gyakorlat befolyásolhatta, mivel az érintett fogyasztók számára lényeges szempont, hogy minél egyszerűbben, minél jobb minőségű termékhez jussanak, figyelemmel a sérülékenységből adódó fizikai korlátaikra is. Amennyiben pedig a fenti magatartás révén végül olyan termékhez jutottak, amely nem használható megfelelően, illetve egyáltalán nem használható, a fogyasztók olyan ügyleti döntést hozhattak, amelyet egyébként nem hoztak volna meg lévén, hogy egyébként feltehetően olyan termékre tartanának igényt, amely jó minőségű, azaz megfelelően használható, segíti a mozgásukat. Mindezekre figyelemmel az alperes fennállónak látta az Fttv. 8. § (1) bekezdése szerinti tényállást és ezzel az Fttv. 3. § (1) bekezdésének megsértését.

- [7] Az Fttv. 3. § (2) bekezdése szerinti tényállás megvalósítása körében megállapította, hogy 29 megnyilatkoztatott fogyasztóból 11 fogyasztó előadta, miszerint a terméket nem tudja használni és kifejezetten negatívan nyilatkozott a megrendelt termékről. Adat merült fel továbbá arra vonatkozóan, hogy a panaszosok a megrendelt gyógyászati segédeszközöket nem tudják viselni azok rossz kialakítása, nem személyre szabott mérete és gyenge minősége miatt. Összesen egy fő nyilatkozott úgy, hogy megkeresve a felperesek ügyfélszolgálatát meg volt elégedve a szolgáltatással. 9 nyilatkozat szerint a javításra elvitt termékeken semmilyen javítást nem végeztek, vagy csak olyan módosítást alkalmaztak, ami tovább rontott rajta. 4 nyilatkozat szólt arról, hogy a felperesek nem végeztek semmilyen garanciális szolgáltatást, 5 pedig arról, hogy a fogyasztók nem tudták elérni a felpereseket.

Összességében megállapította, hogy az eljárás alá vontak garanciális szolgáltatására, illetve ügyfélszolgálatára, annak működésére vonatkozóan szintén jelentős számú fogyasztó élt kifogással. Jelentős számú fogyasztó jelezte a felperesek felé a termékekkel kapcsolatos panaszát, ezekről tehát a felpereseknek tudomásuk kellett, hogy legyen, ennek ellenére a termékek minőségét, alkalmazhatóságát, a garanciális igények érvényesíthetőségét nem ellenőrizték, figyelmen kívül hagyták az azzal összefüggésben ismerté vált fogyasztói érdeksérelemre vonatkozó észrevételeket.

- [8] Álláspontja szerint a felperesek kereskedelmi gyakorlata nem felelt meg a jóhiszeműség és tisztesség alapelvének, mivel kihasználták a fogyasztói célcsoport jóhiszeműségét. A felpereseknél rendszerszintű minőségi probléma és ezzel kapcsolatos nagy számú fogyasztói elégedetlenség volt feltárható. Nem építettek ki olyan ellenőrzési rendszert, amely a minőségi problémák jelzésére irányuló fogyasztói panaszok alapján képes lett volna felderíteni a nem kívánt magatartásokat. Megállapította azt is, hogy a felperesek szakmai, gondossági követelményeknek meg nem felelő magatartása, azaz a termékek minőségével, a garanciális szolgáltatásokkal, a fogyasztói panaszok kezelésével kapcsolatos megfelelő rendszerek kialakításának hiánya kihatott a fogyasztói ügyleti döntés folyamatára, mert ezen hiányosságok tudatában nem az eljárás alá vontakkal szerződött volna a fogyasztó, tehát a felperesek gyakorlata a fogyasztói magatartás torzítására alkalmas volt. Mindezen kereskedelmi gyakorlattal a felperesek megvalósították az Fttv. 3. § (2) bekezdése szerinti tényállást és sérült az Fttv. 3. § (1) bekezdése.

- [9] A fentiek szerinti jogsértő magatartások megállapításának jogkövetkezményeként az alperes a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 78. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján bírságot szabott ki a felperesekkel szemben. A határozat indokolása szerint a bírság összegszerűsége meghatározásakor figyelemmel volt a Tpv. 78. § (3) bekezdése alapján az eset összes körülményeire, az tartalmazta a kiinduló összegek megjelölését és az alapösszeg

meghatározását, felsorolta a megállapított súlyosító körülményeket, illetőleg azt, hogy enyhítő körülményt nem tudott azonosítani. Mindezek alapján a Tpv. 78. § (1b) bekezdése alkalmazásával csoportszintű bírságot szabott ki a felperesekkel szemben. Emellett jogkövetkezményként a fenti jogsértésekre és az érintett magatartás többemű, az egész vállalkozáscsoportot érintő voltára tekintettel, valamint a felpereseknek, illetve az esetleges más további vállalkozásnak a jövőbeni jogszerű együttműködése biztosítása céljából kötelezte a felpereseket a határozat rendelkező részében részletezett belső eljárásrend kialakítására és annak igazolására.

A felperes keresete, az alperes védirata

- [10] A módosított határozattal szemben a felperesek kereseti kérelmükben elsődlegesen az alperesi határozat megsemmisítését, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérték. Álláspontjuk szerint az alperes tévesen értelmezte a releváns jogszabályokat, a felperesek nem tanúsítottak olyan tilalomba ütköző magatartásokat, amiket az alperes a terhükre rótt a támadott határozatban. A megnyilatkoztatott betegek nyilatkozata teljesen kusza, kiismerhetetlen szisztéma szerinti, a betegek nyilatkozatát rögzítő 5. számú mellékletben megmagyarázhatatlan rövidítések, beazonosíthatatlan személyek és nyilatkozatok szerepelnek. Azok a tanúvallomások, amelyek nem közvetlenül az alperes által fogantatosított kihallgatások útján lettek beszerezve törvénysértők, azok nem felelnek meg a teljes bizonyító erejű magánokirati formának.
- [11] Hangsúlyozták, az alperesi iratokban több helyen rögzítették „Feljegyzés” elnevezés alatt, hogy azért tekint el az alperes egyes személyek meghallgatásától, mert rossz az egészségi állapotuk. Ezzel kapcsolatban megjegyezték, hogy a nyilatkoztatott személyeknek sajnálatosan az egészségük megromlott, többnyire egyszerű, tanulatlan emberek, ezért nincsenek tisztában a nyilatkozatuk megtétele súlyával és jelentőségével. Nincs tisztázva, hogy miben segítettek a hozzátartozóik a tanúvallomások kitöltésénél, ezért sem tekinthetők a vallomások bizonyítéknak.
- [12] Sérelmezték, hogy a zárt adatkezelésre irányuló kérelmek formálisak, ténylegesen ok nélküliek, arra viszont alkalmasak, hogy a felpereseknek ne legyenek beazonosíthatóak a betegek és esélyük se legyen arra, hogy kontrolálhassák a saját nyilvántartásukból, hogy egyáltalán valós-e a nyilatkozatuk.
- [13] Kifogásolták, hogy az alperes a tanúként megidézett és meghallgatásától elállt, ugyanakkor a fenti személyek a felperesek alkalmazásában álltak, a felperesi álláspontot alátámaszthatták volna a nyilatkozatukkal. Felhívták arra is a figyelmet, hogy az alperes senkit nem hallgatott meg a felperesi társaságok személyei közül kívül.
- [14] Állításuk szerint valótlan az az alperesi megállapítás, hogy a felperesek fogyasztókat kerestek volna meg kórházakban vagy időotthonokban.
- [15] Rögzítették, az alperes mindösszesen két sorban indokolta, hogy miért nem fogadta el a felperesek által becsatolt tanulmányt. Kifejtették továbbá, hogy a forgalomképtelenségre vonatkozó álláspontjuk alapján vitatják, miszerint egyáltalán eljárhatott velük szemben az alperes, továbbá, hogy árunak tekintendő a társaságuk által előállított gyógyászati segédeszköz. Sérelmezték, hogy az alperes nem végzett összehasonlító tevékenységet a hasonló profilú társaságok tekintetében. Mindezek alapján álláspontjuk szerint nem tett eleget a tényállás-tisztázási kötelezettségének, a forgalomképesség terén kialakított álláspontjuk elutasítása kapcsán pedig nem tett eleget az indokolási kötelezettségének.
- [16] Állításuk szerint az Fttv. mellékletének 10. pontja szerinti tényállást nem valósították meg. Tagadták, hogy a mozgáskorlátozott, végtaghiányos betegekkel szemben agresszívan léptek volna fel és az Fttv. 8. § (1) bekezdésében foglalt tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot

folytattak volna. Hivatkoztak arra, hogy az ellenőrzési rendszer kiépítése sem tisztességtelen, nem ütközik az Fttv. 3. § (2) bekezdésébe, a megfelelő szintű szakismeret és jóhiszeműség követelményének, valamint a megfelelő tájékoztatás követelményének is megfelel.

- [17] Az elévülési idő tekintetében előadták, hogy az alperes az elévülési időtől régebbi időszakot is vizsgált. Véleményük szerint olyan intervallumok és szünetek vannak az egyes időbeli szakaszok között, amelyek mindenképp cáfolják a folyamatos megállapíthatóság lehetőségét.
- [18] Sérélmezték, hogy a tanúvallomások alakilag nem felelnek meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 196. § (1) bekezdésében foglaltaknak, és sérült a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény (a továbbiakban: Ket.) 54. § (5) bekezdése is. Mindezek alapján a beszerzett tanúvallomásokat ki kellett volna rekeszteni a bizonyítékok köréből.
- [19] Rögzítették, hogy a tanúkhöz feltett kérdések túlságosan általánosak voltak, azokból a vizsgált időszakokra vonatkozó következtetés nem volt levonható, nem volt megállapítható, hogy abból az ellátási körből, ami a felperesekre hárul az ellátott mit, vagy mit nem kapott meg. Mindezek alapján az alperes következtetési lánc hibás, a szűrőpróbaszerűen kiválasztott betegek nyilatkozatára támaszkodva tette csak a megállapításait, így sérült a Ket. 50. § (1) bekezdése szerinti tényállás-tisztázási kötelezettség.
- [20] Előadták, hogy az alperes a Ket. 2. § (3) bekezdését sértve a bizonyítékokat nem a súlyuknak megfelelően értékelte és a döntését nem a valósághű tényállásra alapozta. Sérült a Ket. 3. § (2) bekezdés *b)* pontja, mert az alperes rosszul és egyoldalúan választotta meg a bizonyítás módját és terjedelmét, továbbá megsértette a Ket. 39/A. § (1) bekezdését is, mivel az adatok zártan történő kezelésére vonatkozó indokolt kérelmeket különös indok nélkül minden esetben az alperes generálta, gátolva ezzel, hogy a betegeket beazonosíthassák és nyilatkozataikat leellenőrizhessék.
- [21] Indítványozták, hogy a tevékenység szakmai irányítójának tanúkénti meghallgatását, továbbá az alapügyben tanúnyilatkozatot tevő személyek megidézését.
- [22] A felperesek a 2019. november 22. napján érkezett 22. sorszám alatti beadványukban vitatták először a kiszabott bírságot és az alperes azon megállapítását, hogy a felperesek egy vállalatcsoportba tartoznak.
- [23] Az alperes a védiratában kérte a kereset elutasítását mind a két felperes vonatkozásában, perköltségigény mellett. A tanúvallomások kapcsán hivatkozott a határozatának V.1. pontjára, melyben bemutatta a tanúként idézett fogyasztók nyilatkozatait, a feltett kérdéseket és a rá adott válaszokat. Érdemi összefoglalását mindennek a határozat 5. számú mellékleteként csatolt táblázatban mutatta be. Mindezek alapján álláspontja szerint egy átlátható rendszer keretei között történt meg az eljárásában a bizonyítás. Számos tanút keresett meg, a Ket. 50. §-a szerinti tényállás-feltárási kötelezettségének tehát eleget tett.
- [24] Hivatkozott arra, hogy a tanúk előadásaira történő nyilatkozattételnek nem képezte korlátját a zárt adatkezelés. A felperesek a nyitva álló határidőn belül az előzetes álláspontra megtehették volna észrevételüket, erre azonban nem került sor. Eljárása során jogszerűen használta fel és értékelte a tényállás alapjául szolgáló bizonyítékokat a Ket. 50. § (3) - (5) bekezdéseiben és 54. § (5) bekezdésében foglaltak betartásával. Azt, hogy a nyilatkozatok hogyan születtek, a határozat részletesen bemutatja az V.1. pontjában, miszerint a nyilatkozatok kitől származnak, illetve, hogy mely nyilatkozatot milyen körülmények között tettek. Ahol nem álltak fenn a tanúvallomás feltételei az ott tett nyilatkozatot nem vette figyelembe. A Kúria Kfv. III.37.084/2009/15. számú eseti döntésére hivatkozással kifejtette, hogy az ügyben a Ket. szabad bizonyítási rendszere érvényesült, tehát jogosult volt eldönteni, hány tanút hallgat meg, mely esetekben ragaszkodik a szóbeli tanúvallomáshoz. Rögzítette, a Pp. 196. § (1) bekezdése az adott ügyben nem releváns, mert a Tptv. 44. § (1) bekezdése értelmében a Tptv. eltérő rendelkezése hiányában a Ket. előírásait kell alkalmazni, melynek 54. § (5) bekezdése állapítja meg az írásbeli tanúvallomásra vonatkozó szabályokat és ezt kellett alkalmazni.

Előadta, hogy az írásbeli vallomások a tanúk sajátkezűleg írták alá. A tanúvallomások irányíthatóságával kapcsolatban kifejtette, hogy az idéző végzésekben a jogszabályoknak megfelelően jogi értékelésmentesen ismertette a tényállást.

- [25] Kifogásolta, hogy a felperesek az arra vonatkozó tényállításukat, hogy az alperes nem szakszerűen előállított kérdéssort küldött ki, nem támasztották alá semmivel, nem mutatták be miért lenne szakszerűtlen a kérdéssor. Hangsúlyozta, hogy a Ket. 39/A. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével jogszerűen kerültek felhasználásra a zártan kezelt adatot tartalmazó tanúk vallomásai. A fenti szabályozásnak ugyanis éppen az a célja, hogy a tanú kiléte ne legyen beazonosítható. Ez azonban nem jár azzal, hogy a felperesek nem fejthetik ki az ellenérveiket. Sem a Ket., sem a Tpvt. nem zárja ki, hogy úgynevezett védett tanúk vallomását a szabad bizonyítás talaján felhasználja az alperes. Az adott ügyben a felperesek a védett tanúk vallomásainak kivonatát megismerhették, érveiket részletesen kifejthették, azonban bizonyíthatóan nem indítványoztak további kérdések feltételét.
- [26] A felperesek védekezési jogával kapcsolatban kifejtette, hogy az előzetes álláspont részükre történő megküldését követően arra egyáltalán nem nyilatkoztak, iratbetekintési kérelmet nem terjesztettek elő, a kitűzött tárgyaláson nem jelentek meg. Hangsúlyozta, hogy a felperesek mulasztása nem eshet az alperes terhére. A felpereseknek elegendő idejük volt arra, hogy tapasztalt jogi képviselővel eljárva megismerjék a tanúk vallomását az ügyben. Utalt a 7/2019. (III.22.) AB határozatban a védett tanúk adatainak kezelése kapcsán írtakra.
- [27] Álláspontja szerint a tisztességes eljárás követelményének eleget tett azzal, hogy biztosította a felperesek iratbetekintési, észrevételezési, nyilatkozattételi és kifogásolási jogát. Megfelelő módon biztosította mind a tanúk információs és rendelkezési jogát, mind a felperesek védekezéshez való jogát. Arra vonatkozóan, hogy a felperesek állításuk szerint nem követték el az általa megállapított jogsértéseket kifejtette, hogy csak felsorolja a kereset az alperesi határozat rendelkező részének az átmásolásával és kis mértékű átírásával a megállapításokat, a hivatkozásokat azonban semmivel nem támasztották alá a felperesek, míg ezzel ellentétben az alperes a határozatában részletes indokát adta a megállapítottaknak. Sérelmezte, hogy a felperesek csak általánosságban kifogásolták, hogy más bizonyítékokat nem vett figyelembe, azonban nem mutatták be, mely bizonyítékokat kellett volna az alperesnek elfogadnia.
- [28] A felperesek által hivatkozott tanulmány mellőzésével kapcsolatban utalt a határozat 320. és 321. pontjaira, ahol több mint egy oldal terjedelemben, szakirodalommal és Uniós esetekkel alátámasztottan fejtette ki az indokolásban, hogy a felperesek hivatkozásával szemben miért tekintendők az érintett termékek forgalomképesnek és az Fttv. 2. § c) pontja szerinti árunak. Rögzítette, hogy a felperesek nem mutatták be, ez miért lenne megalapozatlan megállapítás. Mindezek alapján álláspontja szerint eleget tett indokolási kötelezettségének. Kiemelte, hogy az adott eljárásban nem szerepelt versenytárs tevékenysége az eljárás szempontjából nem rendelkezik relevanciával.

A bíróság döntése és jogi indokai

- [29] A kereset – az alábbiak szerint – nem alapos.
- [30] A bíróság elsődlegesen kiemeli, hogy a közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata iránti közigazgatási perben – a Kp. 4. § (1) és (3) bekezdése, valamint 85. § (2) bekezdése szerint a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján és a 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelem korlátai között – azt vizsgálja, hogy az alperes határozata eljárási és anyagi jogi szempontból jogszerű-e, vagy fennállnak a keresetlevélben hivatkozott jogszabálysértések.
- [31] A bíróság először a felperesek által hivatkozott hatásköri kérdést vizsgálta.
- [32] Az Fttv. 11. § a) pontja értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak

figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak: az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára, vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére.

- [33] Az Fttv. 11. § (2) bekezdés *c)* pontja alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a fogyasztó közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul.
- [34] A bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont vállalkozások a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végezték tevékenységüket. A kereskedelmi gyakorlatuk az ország egészére, több mint három megyére terjedt ki. Az is megállapítható volt, hogy a felperesek tevékenységi területe és az általuk végzett szolgáltatások nyújtása szintén több mint három megyét meghaladó területre, jellemzően az ország egészére irányult. Ennek tényét a felperesek sem vitatták a keresetlevelében. Így az alperes hatásköre az Fttv. 11. § (1) bekezdés *a)* pontja és 11. § (2) bekezdés *c)* pontja alapján az eljárás lefolytatására egyértelműen megállapítható volt.
- [35] Az Fttv. 2. § *c)* pontja értelmében áru: minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog – ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket – (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog.
- [36] A felperesek keresetlevelükben hivatkoztak arra, hogy az általuk biztosított szolgáltatás nyújtás révén előállított gyógyászati segédeszköz nem tekinthető árunak.
- [37] Az áru fogalmát az Fttv. fenti rendelkezése egyértelműen meghatározza. Az áru fogalmi ismérve a birtokba vehetőség, illetve a dolog forgalomképessége. A felperesek által előállított gyógyászati segédeszköz nem vitatottan ingó dolognak minősül, birtokba vehető, hiszen az a fogyasztók számára a felperesek által átadásra is került, azon a fogyasztók rendelkezési jogot szereztek.
- [38] Az a körülmény, hogy az adott gyógyászati segédeszközök kereskedelmi forgalomban kaphatók-e vagy sem, nem dönti el a forgalomképesség kérdését. A forgalomképesség ugyanis azt jelenti, hogy az adott dolog adható, vehető szabadon, bárki által. A fogyasztók, akik az adott gyógyászati segédeszközt a felperesektől megkapták, nem voltak elzárva attól, hogy azt más számára akár ingyenesen, akár pénz ellenében továbbadják, így annak forgalomképessége a bíróság álláspontja szerint egyértelműen megállapítható. A fentiek alapján a felperesek által előállított gyógyászati segédeszköz árunak minősül az Fttv. 2. § *c)* pontja értelmében.
- [39] Az áruk forgalomképességének vonatkozásában a felperesek keresetlevelükben hivatkoztak arra, hogy az alperes ebben a tekintetben a tényállást nem tártá fel, tényállás tisztázási kötelezettségének nem tett eleget.
- [40] E körben a bíróság rögzíteni kívánja a következőket:
- [41] A Ket. 50. § (1) bekezdése értelmében a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le.
- [42] A bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a felperesek által a keresetlevelében hivatkozottakkal ellentétben az alperes az áruk forgalomképessége tekintetében tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett. Részletes indokát adta az alperesi határozat a 318-321. pontok részében, hogy a felperesek által előállított gyógyászati segédeszközt mi alapján tekinti árunak és az adott árut mely szempontok figyelembevételével, mely jogszabályi rendelkezések szerint tekinti forgalomképesnek. Kielégítő indokát adta az alperes határozatában annak is, hogy miért nem végzett összehasonlító tevékenységet hasonló profilú társaságok tekintetében, illetve, hogy ennek az összehasonlító vizsgálatnak az elvégzésére a tényállás feltárása körében miért nem volt szükség.

- [43] A tényállás tisztázási kötelezettség körében a felperesek ezt meghaladóan sérelmezték a tanúnyilatkozatokkal kapcsolatos alperesi megállapításokat is. A felperesek álláspontja szerint ugyanis az alperes határozatának sem az indokolásából, sem az 5. számú mellékletből nem voltak megállapíthatók azok a tények, amelyekre az alperes a határozatát alapította. A határozat 5. számú mellékletének táblázata megmagyarázhatatlan rövidítéseket és a beazonosíthatatlan személyek nyilatkozatait tartalmazza, melyek alapján a felperesek nem tudták az alperesi határozat megállapításait megfelelő módon ellenőrizni.
- [44] A bíróság áttanulmányozta az alperesi határozatnak a tanúvallomásokot tartalmazó 88-155. pontjait. Az alperesi határozatból egyértelműen megállapítható volt, hogy az alperes a bizonyítási eljárás keretében hány tanút idézett, abból hány volt végtaghiányos, illetve hány volt olyan fogyasztó, aki gyógycipő vagy fűző készítése, vagy egyéb gyógyászati segédeszköz rendelése miatt került kapcsolatba az eljárás alá vont felperesekkel. Rögzítette az alperes határozatának 100. pontjában azt is, hogy a tanúként idézettek közül hány olyan személy volt, akiket az otthonukban kerestek meg a felperesi cégek, hány olyan személy volt, akit az idősek klubjában, illetőleg idősek otthonában kerestek meg. Rögzítésre került az alperesi határozatban az is, hogy mely személyek nyilatkozatát tekintette az alperes írásbeli tanúvallomásnak és mely személy nyilatkozatát tekintette egyéb írásbeli nyilatkozatnak.
- [45] Alaptalanul hivatkoztak a felperesek arra, hogy a tanúvallomások alakiséga sérti a Pp. 196. § (1) bekezdésében, valamint a Ket. 54. § (5) bekezdésében foglaltakat. A Ket. 54.§ (5) bekezdése ugyanis felhatalmazást ad a hatóság számára, hogy a tanúvallomást írásban szerezz be és meghatározza annak formai követelményeit is. A jelen per alapját képező közigazgatási eljárásban beszerzett tanúvallomások során a feltett kérdésekre a tanúk írásban válaszoltak és vallomásukat aláírták, így az alaki követelményeknek a tanúvallomások megfeleltek. A felpereseknek azon kifogása, miszerint nem tisztázott, hogy a hozzátartozók miben segítettek a vallomások kitöltésénél, konkrét bizonyítékok megjelölése nélkül érdemben nem vizsgálható és súlytalan.
- [46] A határozatból és az 5. számú melléklet szerinti táblázatból egyértelműen megállapítható volt, hogy mely nyilatkozatokat vont a bizonyítékok körébe, mint írásbeli tanúvallomást az alperes, amelyek megfeleltek a jelen eljárásban alkalmazandó Ket. 54. § (5) bekezdése szerinti, az írásbeli tanúvallomásra vonatkozó követelményeknek. Részletesen tartalmazta a táblázat a tanúvallomások tartalmát és azt, hogy milyen számú megkereséshez mely tanú vallomása tartozott. Rögzítette a táblázat, valamint a határozat azt is, hogy az adott sorszámú megkeresésekre vonatkozóan a tanúk a feltett kérdésekre milyen válaszokat adtak. Így a megkeresés számával a tanúvallomás tartalma egyértelműen megfeleltethető, beazonosítható volt még abban az esetben is, ha magának a tanúnak a személye a zárt adatkezelés tényére tekintettel nem volt megállapítható.
- [47] A bíróság álláspontja szerint a határozat tartalmából, a hozzá kapcsolt 5. számú mellékletből egyértelműen meghatározható volt, hogy milyen szám alatti alperesi megkeresésre milyen tartalmú nyilatkozat érkezett a feltett kérdésekre, és hogy azt az alperes minek minősítette a közigazgatási eljárás során, bizonyítékként felhasználta-e, azt írásbeli tanúvallomásként elfogadta-e, avagy egyéb iratnak tekintette, figyelemmel arra, hogy az írásbeli tanúvallomás törvényi feltételei az adott irat vonatkozásában nem álltak fenn. A fentiek alapján megállapítható, hogy e körben az alperes a tényállás tisztázási kötelezettségének a felperesek által hivatkozottakkal ellentétben eleget tett, a beszerzett tanúvallomások az alperes megállapításait alátámasztották mind a fogyasztói döntések befolyásolása, mind az ellenőrzési rendszer hiányosságai tekintetében.
- [48] Rámutat a törvényszék, hogy az alperes tényállás tisztázási kötelezettsége nem parttalan, csak a releváns tények feltárására terjed ki, és a felperesek maguk sem jelöltek meg ilyet, csupán általánosságban hivatkoztak arra - konkrét példára utalás nélkül -, hogy lett volna olyan nyilatkozat, amelyet az alperes bizonyítékként értékelve az írásbeli tanúvallomások körébe

utalt annak ellenére, hogy annak törvényi feltételei nem álltak fenn. Az a körülmény, hogy a tanúk adatait azok kérésére az alperes zártan kezelte, nem akadályozta meg a felpereseket abban, hogy a tanúvallomás konkrét tartalmára vonatkozó nyilatkozatukat megtehessék és a tanúvallomások tartalmát vitathassák.

- [49] A felperesek a tanúvallomások vonatkozásában csupán általánosságban hivatkoztak a tanúk rossz egészségi állapotára, tanulatlanságára, azonban nem jelöltek meg olyan konkrét tanúvallomást, amelyben a tanú rossz egészségi állapotára figyelemmel a tanúvallomás valóságtartalma megkérdőjelezhető lett volna.
- [50] Alaptalanul kifogásolták a felperesek, hogy az alperes szűrőpróbaszerűen kiválasztott betegek nyilatkozatára támaszkodott, megsértve ezzel is a tényállás tisztázási kötelezettségét. A becsatolt közigazgatási iratokból megállapítható, hogy a véletlenszerűen kiválasztott betegek nagy száma, az általuk adott válaszok alapján a felmérés reprezentatívnak tekinthető, amelynek eredménye a felperesek felelősségét megalapozza.
- [51] A felperesek által hivatkozottakkal ellentétben a fogyasztóknak feltett kérdések általánosak, tényszerűek voltak, azokból a válasza-ra vonatkozó burkolt irányítottság nem volt megállapítható.
- [52] Az alperes határozatában rögzítette minden megkeresés vonatkozásában azt is - amennyiben erre adat állt rendelkezésre-, hogy a felperesek által a fogyasztó megkeresésére mikor és hol került sor. A felperesek a keresetlevelükben azt állították, hogy téves az az alperesi hivatkozás, miszerint a felperesi cégek a fogyasztókat a kórházakban vagy idősek otthonában keresték volna meg. E körben hivatkoztak a határozat 23. oldalára. A határozat 23. oldalán írtakból ugyanakkor egyértelműen megállapítható, hogy a tanúként idézett 24 érintett közül hányat kerestek meg otthonukban, hányat idősek klubjában, illetőleg hányat idősek otthonában a felperesek. Kilenc esetben az alperes nem rendelkezett információval arra vonatkozóan, hogy mi volt a megkeresések helyszíne. A felperesek a megkeresések helyszínének tényét csupán vitatták, azonban arra vonatkozóan konkrét bizonyítékot nem szolgáltatottak, hogy az alperes által a határozatban rögzítettek miért ne lennének valóságok.
- [53] Megjegyzi a törvényszék ugyanakkor, hogy az alperesi határozat 23. oldala nem tartalmaz olyan információt, hogy bármely tanút kórházban keresték volna meg. Kizárólag idősek otthonára, illetőleg idősek klubjára vonatkozóan tartalmaz ténymegállapítást a határozat.
- [54] Az alperes a közigazgatási eljárás során a Ket. 50. § (5) bekezdésében foglaltak alapján a szabad bizonyítási rendszer talaján áll, amely azt jelenti, hogy a közigazgatási hatóság felhasználhat minden olyan bizonyítékot, amely a tényállás tisztázására, felderítésére alkalmas. Az egyes bizonyítási eszközök bizonyító ereje az adott ügy tényállásának megállapításánál azonos, közöttük súlyuk szerint sorrendiség nincs. Így a felperes által hivatkozottakkal ellentétben az alperes diszkrecionális jogkörébe tartozott annak eldöntése, hogy mely tanúkat kíván meghallgatni a közigazgatási eljárás során és mely tanúk meghallgatását mellőzi. Megjegyzi a törvényszék, hogy a felperesek keresetlevelükben ugyan kifogásolták tanúk meghallgatásának mellőzését, de meghallgatásukat mégsem indítványozták, csupán a közigazgatási eljárásban már meghallgatott tanúkra tettek indítványt.
- [55] A bíróság ezt követően a folyamatos jogsértés kérdéskörét vizsgálta.
- [56] Az Fttv. 13. §-a értelmében az eljárás a jogsértő kereskedelmi gyakorlat megvalósulását követő három éven túl nem indítható meg. Ha a jogsértő magatartás folyamatos, a határidő a magatartás abbahagyásakor kezdődik. Ha a jogsértő magatartás azzal valósul meg, hogy valamely helyzetet vagy állapotot nem szüntetnek meg, a határidő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez a helyzet vagy állapot fennáll.
- [57] A bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy 2008. szeptember 1-jétől kezdődően mindhárom vizsgálattal érintett társaság, így a felperesi társaságok is szerződéses viszonyban álltak a NEAK-kal. Ugyanazon márkanev alatt mindhárom cég az alperesi

vizsgálattal érintett időszakban folyamatos kereskedelmi kommunikációt folytatott a megállapítással érintett időszak teljes terjedelme alatt, így a jogsértő magatartás folyamatos volt. A felperesek csak hivatkoztak arra, hogy a kereskedelmi kommunikáció folyamatossága nem volt megállapítható a vizsgált időszakban, ugyanakkor erre vonatkozóan bizonyítékot nem szolgáltatottak, részletes indokokat nem fejtettek ki.

- [58] A felperesek keresetlevelükben a megállapított jogsértéseket vitatták, ugyanakkor e körben indokaikat nem fejtették ki, bizonyítékot nem szolgáltatottak. A jogsértések körében előadott általános kereseti hivatkozásaik az alperesi határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására nem voltak alkalmasak.
- [59] A felperesek a vállalatcsoportba tartozás tényét, illetve a bírság összegét a keresetlevelükben nem, csupán a keresetindítási határidő lejártát követően előterjesztett 22. számú beadványukban vitatták először. Rámutat a törvényszék, hogy a kereseti kérelemhez kötöttség elve alapján a bíróság csak a keresetlevelben megjelölt jogsértéseket vizsgálhatja, a perindítási határidő lejártát követően újabb jogszabálysértésre már nem lehet hivatkozni. Tekintettel arra, hogy a felperesek a keresetindítási határidőn túl kérték az alperesi határozat jogszerűtlenségének megállapítását a vállalatcsoporthoz való tartozás és a bírságösszegezésének vonatkozásában, ezért a felperesi hivatkozás a Kp. 43. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel tiltott keresetváltoztatásnak minősül, így ennek vizsgálatát a törvényszék mellőzte.
- [60] A bíróság a felperesek tanúk meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát szükségtelennek találta, mert a felperesek nem jelölték meg azon bizonyítandó tények körét, amelyet a tanúvallomásokkal kívántak alátámasztani és az indítványozott tanúk megegyeztek a közigazgatási eljárásban már meghallgatottakkal, így az indítványt mellőzte.

Záró rész

- [61] A felperesek pervesztesek lettek, ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján az alperes perköltségének megtérítésére kötelesek, melynek összegét a Fővárosi Törvényszék az alperes által jogszerűen felszámított költségjegyzékben foglaltaktól eltérően, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (6) bekezdése alapján állapította meg mérlegeléssel, figyelemmel az alperes tényleges munkavégzésére és arra, hogy az alperes a védíratot és további 4 beadványt terjesztett elő, valamint összességében két tárgyalás megtartására került sor.
- [62] A bíróság a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján a pervesztes felpereseket kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés *h)* pontja alapján feljegyzett, a 45/A. § (2) bekezdése szerinti kereseti illeték megfizetésére az állam javára.
- [63] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (2) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2020. szeptember 2.

dr. Serestyén Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Szilágyi-Horváth Eszter s.k.
előadó bíró

dr. Sík Magdolna s.k.
bíró